

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 22C/140/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1416205966
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Matayová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2017:1416205966.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Matayovou v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: JUDr. Barbora Korenecová, advokátka, so sídlom Sinečná 765/3, 900 45 Malinovo, IČO: 42 174 902 proti žalovanému: S.Z. W., T. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXXX/X, 851 04 Bratislava, občan SR, o zaplatenie 696,- Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 350,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 350,- Eur od 04.11.2011 do zaplatenia v pravidelných mesačných splátkach vo výške 50,- Eur mesačne vždy k 20. dňu v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

Súd vo zvyšnej časti žalobu z a m i e t a.

Žiadna zo strán n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 27.06.2016, doručenou tunajšiemu súdu dňa 28.06.2016 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 696,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 696,- Eur od 04.11.2011 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o úvere č. 102300996 zo dňa 31.05.2011 žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 350,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 346 Eur v 12 mesačných splátkach po 58,- Eur počnúc dňom 20.06.2011. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sa žalobca a žalovaný dohodli, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny poplatku zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Vzhľadom k tomu, že žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, čím porušil dojednania predmetnej zmluvy o úvere, stratil výhodu splátok a dňa 04.11.2011 sa dlh stal splatným. Žalobca podal dňa 31.12.2011 trestné oznámenie vo veci podozrenia zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 234 ods. 1 Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku, nakoľko mal žalobca podozrenie, že žalovaný uzatvoril zmluvu o úvere v úmysle úver vôbec nesplácať. Okresný súd Bratislava IV trestným rozkazom zo dňa 09.08.2012, č.k. 3T 107/2012-76, uznal žalovaného vinným zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku a podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal žalobcu ako poškodeného so svojím nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 29.09.2012. Žalovaný ku dňu podania žaloby neuhradil žalobcovi žiadnu platbu.

2. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie na 13.02.2017, na ktoré riadne a včas predvolal právnu zástupkyňu žalobcu a žalovaného. Podaním doručeným súdu 10.02.2017 žalobca ospravedlnil svoju neúčast' a neúčast' svojej právnej zástupkyne z dôvodu nadmernej pracovnej zaneprázdnenosti a súhlasil s vykonaním pojednávania v ich neprítomnosti. Súd preto vec prejednal v neprítomnosti právnej zástupkyne žalobcu v zmysle § 180 CSP.

3. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že má záujem dlžnú sumu hradiť, avšak momentálne na to nemá dostatok finančných prostriedkov, má dve vyživovacie povinnosti voči svojim deťom (9 a 15 ročným) v sume 260,- Eur. Zamestnaný momentálne nie je, má spoločnosť s ručením obmedzeným, avšak momentálne je zlé obdobie a spoločnosť nevykazuje zisk. Požiadal o možnosť uhradiť dlžnú sumu v splátkach po 50,- Eur mesačne.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 09.08.2012, č.k. 3T 107/2012-76, právoplatným 29.09.2012, všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, výpisom z Obchodného registra žalobcu, zmluvou o úvere zo dňa 31.05.2011 a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Žalobca uzatvoril so žalovaným zmluvu o úvere č. 102300996, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 350,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s poplatkom vo výške 346,- Eur v 12 mesačných splátkach po 58,- Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný neuhrádzal svoj dlh riadne a včas, stal sa dlh dňa 04.11.2011 splatným. Trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 09.08.2012, č.k. 3T 107/2012-76, právoplatným 29.09.2012 bol žalovaný uznaný vinným zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, že dňa 25.05.2011 v Bratislave na G. O. Č. XX spísal so spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o., zastúpenou mandatórom V. Y. Y., žiadosť č. 102301165 o poskytnutie úveru vo výške 350,- Eur, v ktorej ako svoje zamestnanie uviedol funkciu konateľa spoločnosti AMOL EU, s.r.o. so sídlom Bratislava, Hraničná 18, hoci nebol zamestnancom tejto spoločnosti už od 31.01.2011 a funkciu konateľa nevykonával od 10.03.2011, v čase podania žiadosti teda nikde nepracoval, pričom vedel, že pri uvedení pravdivých údajov by mu úver nebol poskytnutý, následne dňa 31.05.2011 v čase o 20.15 hod. podpísal Zmluvu o úvere č. 10230096, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 350,- Eur, ktorý aj prevzal od mandátára poškodenej spoločnosti, pričom neuhradil ani jednu splátku úveru, čím spôsobil poškodenej spoločnosti Pohotovosť, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598 celkovú škodu 696,- Eur. Žalobca bol so svojim nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie.

6. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

7. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

8. Podľa § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

9. Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

10. Podľa § 193 CSP súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

11. Podľa § 232 ods. 4 CSP ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

12. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka platného k prvému dňu omeškania, dlžníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

13. Podľa § 3 nariadenia č. 87/1995 Z. z. (v znení účinnom ku dňu omeškania) výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

14. Pre vznik nároku poškodeného na náhradu škody je nutné splnenie základných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu na strane škodcu. Týmito predpokladmi sú porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou a zavinenie. Porušenie právnej povinnosti povinným subjektom spočíva v existencii konania, ktoré je v rozpore s objektívnym právom. K porušeniu právnej povinnosti môže dôjsť formou protiprávneho konania alebo opomenutím toho, čo malo byť v súlade s právom vykonané. Pod pojmom škody je z teoreticko-právneho hľadiska nutné rozumieť ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a ktorá je objektívne vyjadriteľná peniazmi ako všeobecným ekvivalentom. Existenciu príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody je nutné v každom konkrétnom prípade s určitosťou preukázať, nestačí ju len predpokladať. Na rozdiel od predchádzajúcich predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, ktoré majú objektívny charakter, má zavinenie výslovne subjektívnu povahu. Predstavuje psychický vzťah škodcu k protiprávnemu konaniu a ku škode. Zavinenie môže byť vo forme úmyslu (priameho alebo nepriameho) alebo vo forme nedbanlivosti (vedomej či nevedomej); pre splnenie podmienok pre vznik zodpovednosti za škodu nie je podstatné, či ide o úmyselné alebo nedbanlivostné zavinenie. Občianskoprávna úprava vychádza z prezumpcie zavinenia, teda zavinenie sa predpokladá. Ustanovenie § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka zakladá škodcovi zákonnú možnosť zbaviť sa zodpovednosti, tzv. exkulpácia (vyvinenie sa). Škodca však v takom prípade musí preukázať existenciu takých okolností, z ktorých možno spoľahlivo vyvodiť, že škode nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré bolo možné od neho objektívne požadovať. Splnenie všetkých uvedených predpokladov zodpovednosti za vznik škody u škodcu je nevyhnutnou hmotnoprávnou podmienkou vzniku jeho pasívnej legitímácie v súdnom konaní z titulu náhrady škody. Na druhej strane žalobca musí pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody v súdnom konaní preukázať vznik škody a jej výšku.

15. Vo vzťahu k citovanému ustanoveniu § 193 CSP je dôležité vymedziť, ktoré okolnosti rozhodné pre vyriešenie sporu o náhradu škody má súd prevziať z trestného rozsudku bez toho, aby ich musel v občianskom súdnom konaní znovu zisťovať. Je nesporné, že súd je v občianskom súdnom konaní viazaný trestným rozsudkom v otázke zavineného protiprávneho konania škodcu, t. j. žalovaného v tomto konaní. Z výrokov o vine je nutné vychádzať ako z celku a brať do úvahy jeho právnu a skutkovú časť, z jej obsahu je zrejme naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu konkrétnym konaním páchatela. Rozsah viazanosti súdu rozhodnutím v trestnom konaní o tom, že bol spáchaný trestný čin alebo prečin a kto ho spáchal, je daný tým, do akej miery sú znaky skutkovej podstaty trestného činu alebo prečinu zároveň okolnosťami významnými pre rozhodnutie o náhrade škody. Rozhodnutie o tom, že bol spáchaný dokonaný trestný čin, neznamená vždy len konštatovanie zavineného protiprávneho konania určitého páchatela, ale i záver o narušení chránených spoločenských vzťahov a vzniku určitej ujmy, ktorú v prípade niektorých trestných činov predstavuje škoda na majetku, prípadne nemajetková ujma, ktorých odškodnenie právne predpisy pripúšťajú (napr. ublíženie na zdraví), ako aj záver o existencii v príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a zmiernenou ujmu.

16. Súd mal v danom prípade z obsahu výrokovej časti trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava IV, č. k. 3T 107/2012-76, zo dňa 09.08.2012, právoplatného dňa 29.09.2012, za preukázané, že dňa 25.05.2011 v Bratislave na G. O. Č.. XX spísal žalovaný so spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o., zastúpenou mandatórom V. Y. Y., žiadosť č. 102301165 o poskytnutie úveru vo výške 350,- Eur, v ktorej ako svoje zamestnanie uviedol funkciu konateľa spoločnosti AMOL EU, s.r.o. so sídlom Bratislava, Hraničná 18, hoci nebol zamestnancom tejto spoločnosti už od 31.01.2011 a funkciu konateľa nevykonával od 10.03.2011, v čase podania žiadosti teda nikde nepracoval, pričom vedel, že pri uvedení pravdivých údajov by mu úver nebol poskytnutý, následne dňa 31.05.2011 v čase o 20.15 hod. podpísal Zmluvu o úvere č. 10230096, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 350,- Eur, ktorý aj prevzal od mandátára poškodenej spoločnosti, pričom neuhradil ani jednu splátku úveru, čím spôsobil poškodenej

spoločnosti Pohotovosť, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598 celkovú škodu 696,- Eur, čím spáchal prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku.

17. V trestnom konaní boli preukázané všetky predpoklady vzniku škody, bol definovaný žalovaný ako ten, kto škodu spôsobil (škodca); škodu spôsobil úmyselným trestným činom (jeho konanie bolo súdom vyhodnotené ako trestný čin úverového podvodu), bola ustálená príčinná súvislosť medzi konaním žalovaného a vznikom škody. Na základe uvedeného potom súd dospel k záveru, že žalobcovi vznikla škoda vo výške 350,- Eur, ktorá suma predstavuje sumu poskytnutého úveru žalovanému. V zmysle Občianskeho zákonníka sa totiž uhrádza skutočná škoda, ktorá predstavuje majetkovú ujmu spočívajúcu v zmenšení majetku poškodeného. Ide v podstate o rozdiel v hodnote poškodeného majetku pred a po spôsobením škody, čo predstavuje práve sumu poskytnutého úveru.

18. Na ďalšie plnenia v súvislosti so vznikom škody by podľa názoru súdu mal poškodený nárok len za predpokladu, že by si tieto uplatnil v súlade so zákonom t. j. preukázal by zákonné predpoklady zodpovednosti za škodu (najmä existenciu takejto škody). Ide o sumu vo výške 346,- Eur, ktorú si žalovaný uplatnil titulom poplatku. Tento nárok žalobcu súd nemal za preukázaný. Na viac súd poukazuje na ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka podľa ktorého zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Zmluva o úvere, ktorú uzatvoril žalobca so žalovaný, má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 1 ods. 2 v spojení s § 2 písm. a/, písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy, keďže sa jednalo o dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov žalobcom žalovanému, pričom poskytovanie úverov je predmetom podnikateľskej činnosti žalobcu a žalovaný pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci svojej podnikateľskej alebo inej obchodnej činnosti (spotrebiteľ). V zmysle § 9 ods. 2 tohto zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať okrem iného aj dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru, úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a ďalšie podstatné náležitosti. V prípade absencie týchto náležitostí sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch). Súd mal preukázané, že v zmluve o úvere uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným vyššie uvedené údaje chýbajú, a preto žalobca nemal právo požadovať od žalovaného aj sumu 346,- Eur. Vzhľadom na uvedené súd žalobu v tejto časti zamietol.

19. Pokiaľ ide o povolené splátky, súd dospel k záveru, že s ohľadom na žiadosť žalovaného o povolenie splácať dlh v splátkach, skutočnosť, že je nezamestnaný, má vyživovaciu povinnosť voči dvom maloletým deťom, je vhodné umožniť žalovanému splácať uvedený dlh voči žalobcovi v splátkach, a preto ho zaviazal na zaplatenie dlhu v splátkach po 50,- Eur mesačne vždy k 20. dňu v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškanie čo len jednej zo splátok bude mať za následok splatnosť celého plnenia.

20. Nakoľko žalovaný nezaplatil vzniknutú škodu žalobcovi riadne a včas, vznikol žalobcovi v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. aj nárok na úroky z omeškania vo výške 5 % ročne z priznanej sumy 350,- Eur odo dňa 04.11.2011, teda od kedy sa úver stal splatným.

21. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov právo. Žalobca žiadal uložiť povinnosť žalovanému zaplatiť mu sumu 696,- Eur spolu s príslušenstvom. Súd priznal žalobcovi sumu 350,- Eur s príslušenstvom. Úspech žalobcu v pomere k žalovanej pohľadávke teda činí 50,29 % (350,- Eur z 696,- Eur). Úspech žalovaného v pomere k žalovanej pohľadávke potom činí 49,71 % (346,- Eur z 696,- Eur). Odrátaním úspechu žalovaného od úspechu žalobcu vyjde čistý úspech žalovaného v pomere 0,58 %. Vzhľadom k tomu, že pomer úspechu žalobcu a žalovaného bol v zásade rovnaký, súd rozhodol tak, že žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava IV, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie.